

רופאים בעלייה

הם ויתרו על קריירות מבטיחות ועל משכורות עתק לטובת שכר זעום, פגישות עוינות עם הזקנה במסדרון ואפילו פזצ"טות במדי צה"ל. מה גורם לקבוצת רופאים מאמריקה ומאנגליה לעזוב את סיר הבשר ולעלות לישראל? זהירות, כתבה ציונית

איתמר אייכנר, ניו יורק
 // צילומים: שחר עזרן

נוסעי הטיסה מגיו יורק לתל אביב לפני שבועות אחרים לא יכלו לבקש לעצמם טיסה בטוחה יותר. אם מישור מהם היה חש ברע במהלך הטיסה וצויעק: "יש כאן רופאי?" – שישה נוסעים לפחות היו קופצים מיד לעזרתו. היו אלה שישה מתוך קבוצת רופאים אמריקאים ובריטים שהחליטו הקיץ לעזוב קריירה מבטיחה ומשכורת גבוהה ולהתחיל הכל מחדש בישראל. יש ביניהם רופאים צעירים לצד מבוגרים, רווקים לצד בעלי משפחות, שכירים לצד בעלי קליניקות פרטיות משגשגות – וכולם החליטו לעשות עלייה ממניעים ציוניים בלבד. כן, כן. זה הרגע לנטוש לשנייה את הציניות, את הקלישאות שאומרות שכסף זה הכל בחיים, ולפגוש כמה יהודים טובים שעדיין מאמינים בערכים שנרמזה היה שנעלמו מן העולם.

"גם באמריקה לא קל לרופאים עכשיו. המשכורות ירדו." ד"ר וייס ומשפחתו נוחתים בנתב"ג

ד"ר הרמן וייס מלונג
איילנד: "חשבתי שאני
לא יכול לעשות עלייה
כי יש לנו יותר מדי
חפצים וקשה לארוז
אותם. אלוהים כנראה
שמע אותי ואמר:
אם זו הבעיה, אני
אשרוך הכל"

טוני גלברט,
יו"ר "נפש בנפש":
"היהודים בארה"ב
אומרים: אולי אני לא
תורם את חלקי לעם
היהודי. אם רופא אחד
יבוא לישראל ויציל
חיים של אדם אחד,
זה ייחשב להצלחה"

יטפל בילד בדואים. ד"ר חס

"בתוך 20 דקות כל הבית נשרף".
 ד"ר וייס במסווה לישראל ובביתו
 השרוף בלונג איילנד ולמטה

רופאים

קטו בתל אביב. "קודם כל אלך ללמד עברית באולפן, ועד שאקבל רישיון עבודה, אעבוד בהגנרות בבית חולים. החלום שלי הוא לגור ביישוב קטן בישראל ול" עבוד כרופאה שמתמחה בטיפול ביהודים".
 הזרים, היא אומרת, שמתו על החלטתה לעלות לארץ עם כי הם עצמם נשארים באנגליה. "הם חושבים שזו הודמנת נחרת כשבילי, אבל היא שיש להם גם דאגות". היא מודאגת פחות. אחד הגורמים שהניעו אותה לעלות היה הריימו המצויין של הרפואה הישראלית כבריטניה. "לישראל יש שם מעולה בכל מה שנוגע לרפואה. שיטת ההכשרה מאוד טובה. הרפואה הבריטית סובלת מאותן בעיות כמו בישראל: אלימות כלפי הצוותים הרפואיים, צפיפות בבתי חולים והמתנה של שעות בתור. החברים היהודים שלי עזרו אותי לעלות ושחזו בשבילי. החברים האלה יהודים חושבים שאני משוגעת כי כל מה שהם יודעים על ישראל זה מתקשורת".
 בבריטניה הוויחלה 30 אלף ליש"ט בשנה, ועכשיו ארד לפחות בחצי. לא אגיד שזה לא הקשה עליי את ההחלטה לעלות. יש לי חיים טובים בבריטניה, והחלטתי לעלות כבר עכשיו כי הבנתי שאם אשאר שם, אתרגל למשכורת ואחרי כך יהיה לי קשה לרדת בשכר. אבל אתה יודע לא לומר רפואה בשבילי הכסף. יודע עם זאת, החלטתי שאם לא יהיה לי טוב בישראל, אם לא אורווח מספיק בשביל לחיות, אחזור לאנגליה".

יד אלוהים
 דניאלה סלסקי, מנהלת פרויקט עליית הרופאים "נפש בנפש", מספרת שרופאים רבים אבדו שהם מוכנים לזהות בישראל רק חודשים אחדים בשנה, וכשאר הזמן לחיות ולעבוד במולדת. מועמדותם נדחתה נבחרו רק רופאים שמוכנים להשתקע בארץ. להלקח מהעולים נמצאו מראש מקומות עבודה. "אני חנה מוצפים בנפשות של בתי חולים ומרפאות", אומר טוני גלברט. "מסודרת הבריאות ממש הרפאים אחרינו כי הם יודעים שנספק להם את הרפואה הכי טובים בעולם".

הרמן וייס, 37, מלונג איילנד, גינקולוג מצליח בעל קליניקה פרטית גרושה מטר פלות. החלום הציוני, לדבריו, מקנן בו כבר שנים, אלא שההצלחה המקצועית והכלכלית לית הקשתה עליו לממש אותו. אבל לפני שבעה חודשים, בלילה חורפי אחד, הכל השתנה. "בשלוש בלילה ישבנו בבית החדש שלנו, אליו עברנו כמה חודשים קודם לכן, ולפתע פרצה אש", הוא מספר. "התברר שמערכת ההסקה לא הותקנה כמו שצריך. בתוך 20 דקות כל הבית נשרף".
 כשהוא הבחין בשריפה, חילץ מיד את ששת ילדיו מהבית והעביר אותם לשכנים. לאחר כשני דקות מבושיר הבייפל שלו מוצף פצף: אחת הפציינטיות שלו ביקשה שיגיע בדחיפות לבית החולים כי יש לה צירים. וייס עמד מול הבית וראה את כל החיים שלו עולים בלהבות, אבל זה לא מנע ממנו לנסוע לבית החולים וליילד את התינוק. "לא, אני לא משוגע, אבל ראיתי שאשתי והילדים נמצאים במקום בטוח, ואני ממילא לא יכולתי לעזור לכבאים, או נסעתי".
 השריפה הוו הייתה סימן מבחנתו. "הש" קענו את כל הארגונית בבניית הבית הזה, והכל נעלם מיד. הבנתי שעכשיו אין שום דבר שיקשור אותי לארצות הברית, אין מטלטלות, אין סיבה לא לעלות לישראל. אין שבוע לפני השריפה נסעתי במכונית שלי וחשבתי שאני לא יכול לעשות עלייה כי יש לנו יותר מדי חפצים וקשה לארוז אותם. זה

"אולי אלך לגולני". ד"ר זלוטניק ואשתו ליסה

ד"ר גרי ברלין משיקו:
"כל היהודים שדיברתי
איתם אמרו לי שהם
מקנאים בי. רבים
מהם היו רוצים לעלות.
דווקא הישראלים
מפחידים אותי. אומרים
לי: 'מה, אתה משוגע?'"

ד"ר עליה פין ממנצ'סטר:
"החלטתי לעלות כבר
עכשיו כי הבנתי שאם
אשאר באנגליה, אתרגל
למשכורת ואחר כך יהיה
לי קשה לרדת בשכר.
אבל אתה לא לומד
רפואה בשביל הכסף"

ממש כמו באנגליה
 עבר ד"ר עליה פין, 26, ממנצ'סטר שבבריטניה, העלייה איננה שיגעון חוש. "תמיד רציתי לעשות עלייה", היא אומרת. "כנערה הייתי חברה בתנועת בני עקיבא, ושם עזרו אותנו לעלות. אחי ואחותי עלו לארץ לפני עשר שנים. אני מאוד אודה את ישראל ורוצה לחיות בה".
 פין נהגת כאן בסוף אוגוסט וקליטתה צפורה היות קלה: היסט מכיוון שיש לה חברי ישראל, אחת הכיתה שהתנדבה בבית חולים בחדר הוא טיהר שם. גם בתום חודש רים אין בעיות: היא תגור בבית שהוריה

"אם לא יהיה לי טוב, אחזור לאנגליה". ד"ר פין

"רציתי להיות שלם עם עצמי". ד"ר ברלין

הרחק ממקום נפילת הקטיושות".
 ואתה לא חושש מהמחצב הביטחוני, מואיום האיראני?
 "המחצב הביטחוני מסוכן בכל העולם. לא שמעתי על 11 בספטמבר?"

משוגעים, אבל טובים
 מאחורי מבצע העלאת הרופאים עומד ארגון "נפש בנפש", שהוקם לפני שש שנים במטרה לעודד עלייה לישראל ממדינות המערב ועד כה הביא לכאן 15 אלף איש. המבצע הנוכחי, לו שותפים גם משרד הבי"א והמשרד לקליטת עלייה, נולד בשל מחסור ברופאים בישראל (ראו מסגרת) והוא מתאפשר הודות לקרן מורשה, הפועלת בניו יורק וירושלים ומספקת את התמיכה הכספית. הרופאים מקבלים הטבות מע"מ "נכון", אבל כרופא אתה צריך שיהיה לך סיפוק בעבודה. בארצות הברית יכיר לתי לקנות מרצדס ולא קניתי. אני מוכן וזה שאוכל לחיות גם בארץ בתנאים נוחים".
 את החודשים הראשונים שלו כאן יעשה אצל קרובי משפחה בכרמליה וחפשו עבודה. רוב הסיועים שעם ניסיון כמו שלו ברפואת חירום, ולנוכח המחסור שקיים בארץ ברי פאים בתחום, הוא לא יישאר מובטל. "יש לי כבר כמה הצעות: אני אבדוק בירושלים, בתל אביב ואולי גם בצפון". בנוסף לעבודה הוא יחפש גם כלה. "אני אומר לך, הנשים הישראליות הן הכי יפות בעולם, תאמין לי".
 ואני ראינו נשים יפות באמריקה. החלום שלי הוא להקים משפחה בישראל. היום נוסף הוא לגדל חדר מיון בבית חולים ישראלי. הייתי רוצה גם להשתלב כרופא בצה"ל. במלחמת לבנון השנייה רשמתי את התחמושת הר"ר אצלכם. הקרובים שלי בכרמליה גרו לא

רופאים

קחו למשל את גרי ברלין, 35, אחר הרופאים מקבוצה, שהחליט לעזוב את תפקידו כמומחה לרפואת חירום בבית חולים בשיקגו ולעלות לישראל. ברלין לא רוצה לגלות את הגובה המדויק של משכורתו באמריקה, אבל יודע שרופאים ברמתו משתכרים כ-300,000 אלף דולר בשנה. בישראל ירוויח במקרה הטוב 8,000,000 שקל נטו בחודש; במקרה הרע אפילו פחות. אז למה הוא עזב את זה? "כי משכורת זו לא הכל בחיים", הוא משיב. "נכון, בארצות הברית רית לא היה חסר לי כלום ברמה המקצועית והחומרית, אבל הייתה חסרה לי מטרה. רצתי להיות שלם עם עצמי ואמרת: ליהודים יש עכשיו מדינה שהם רצו כמוה 2,000 שנה, אז אם אני יכול לעזור לעם שלי עם הכישרון שלי, למה שלא אעשה את זה? בית החירום שלי טיפל במקרים רבים של דקירות, יריות וטראומה. אין ספק שאני מוכן לעבודה בישראל. עכשיו אני עדיין צעיר, וזה הזמן שלי לעשות את זה".
 ברלין מספר שכאשר שיתף חברים יהודים בתוכניתו לעלות לארץ, נתקל בתגובות חיוביות. "כל היהודים שדיברתי איתם אמרו לי שהם מקנאים בי. רבים מהם היו רוצים לעלות, אבל קשה להם לקבל החלטה. דווקא אתם, הישראלים, מפחידים ומייאשים אותי. אומרים לי: 'מה, אתה משוגע? מה תעשה בארץ?'"
 תירווחי חצי ממוחשבים ורווחת באמריקה. "נכון", אבל כרופא אתה צריך שיהיה לך סיפוק בעבודה. בארצות הברית יכיר לתי לקנות מרצדס ולא קניתי. אני מוכן וזה שאוכל לחיות גם בארץ בתנאים נוחים".
 את החודשים הראשונים שלו כאן יעשה אצל קרובי משפחה בכרמליה וחפשו עבודה. רוב הסיועים שעם ניסיון כמו שלו ברפואת חירום, ולנוכח המחסור שקיים בארץ ברי פאים בתחום, הוא לא יישאר מובטל. "יש לי כבר כמה הצעות: אני אבדוק בירושלים, בתל אביב ואולי גם בצפון". בנוסף לעבודה הוא יחפש גם כלה. "אני אומר לך, הנשים הישראליות הן הכי יפות בעולם, תאמין לי".
 ואני ראינו נשים יפות באמריקה. החלום שלי הוא להקים משפחה בישראל. היום נוסף הוא לגדל חדר מיון בבית חולים ישראלי. הייתי רוצה גם להשתלב כרופא בצה"ל. במלחמת לבנון השנייה רשמתי את התחמושת הר"ר אצלכם. הקרובים שלי בכרמליה גרו לא

רופאים בירידה

דוח חדש מעלה כי יותר ויותר רופאים מעדיפים לעזוב את הארץ, ויש להם, כנראה, סיבות טובות
 על פי דוח שפורסם לאחרונה על ידי המועצה לתכנון ותקצוב ההשכלה הגבוהה בישראל, בעשר השנים הבאות תיאלץ המדינה להימנע מעודדים את הארץ, ובהתמקד על הערכת גידול האוכלוסייה בשנים הקרובות, היחס הנכון של 3.5 רופאים לכל 1,000 תושבים צפוי לצנוח בתוך שנים מספר לא מתחת ל-2.5 רופאים לכל 1,000. אחת הסיבות לירידה במספר הרופאים היא הקושי להתקבל לפקולטות לרפואה. לנוכח מבחני המיון הקשים, סטודנטים רבים מעדיפים מראש ללכת להייטק, שם ממילא יקבלו משכורת גבוהה יותר. סיבה נוספת: רבים מהרופאים שעלו מרוסיה בשנות התשעים יוצאים עכשיו לגמלאות. מנגד, רופאים ישראלים רבים מנסים את מזלם בצפון אמריקה. אין נתונים מדויקים לגבי היקף התופעה, אבל לפי הערכות מורכב במאות רופאים. בשל מחסור ברופאים בארצות הברית ובקנדה, בני החולים שם משכנעים רופאים וזרים להגר ומבטיחים להם סיוע ברכישת דירה, מענקים שונים ומגוונים כסודיים ומכוון לרופאים ישראלים יש מר ניסיון מצוינים. הם מאוד מקובלים.
 "ננאי העבודה של הרופאים בצפון אמריקה שונים לחלוטין